

Pääsato tuli viikossa koko maahan

Mehiläishoitaja tuntee luonnon oikukkuuden: vuodet ovat harvoin veljiä keskenään. Kesä alkoi kylmällä keväällä, kuten edellinenkin, mutta tämä vuosi on ollut mehiläisille paljon vaikeampi. Pajun ja voikukan kukinnat menivät mehiläisiltä pääsääntöisesti ohi huonon sään vuoksi. Pesät kehittyivät, mutta olivat kovin kevyitä ja nälkäisiä juhannukseen asti.

Kukkia on, ja kasvustot ovat upeat, mutta mettä ei vain heru tällä sääennusteella. Apilat ja horsma vaativat mesimiseen yli 20 asteen päiviä ja sateetonta, jotta satoa kertyy.

Pääsato alkoi lämpimän sään tultua 25.6., mutta iloa kesti vain noin viikon. Jo 5.7. vaakapesien painonnousu alkoi pysähtyä. Kaikki tarhaajat tulevat saamaan tänä vuonna vähemmän hunajaa kuin viime vuonna, ja osa saa kiloissa vähemmän hunajaa kuin joutuu syöttämään sokeria ensi talveksi. Katovuosi on sopiva termi kuvaamaan tilannetta. Katovuosien sarjassa kuitenkin kohtuullinen vuosi, sillä paljon huonompiakin on nähty. Ne harvat, jotka linkoavat yli 40 kg/pesä, olkoot onnellisia osaamisestaan mehiläishoidossa ja myös poikkeuksellisen hyvästä satoalueesta ja paikallissäästä. Pelkkä osaaminen ei tänä vuonna taannut monella paikakkunnalla edes kohtuullista satoa.

Moni kokenut tarhaaja näki jo heinäkuun ensimmäisellä viikolla että pääsato oli ehkä tässä. Jo silloin ja edelleen tätä kirjoittaessani (15.7.) kahden viikon sääennustus on edelleen karua katseltavaa. Korkeimmat päivälämpötilat ovat joskus 18–19, usein 15–17 astetta, ja sadetta on lähes joka päivälle. Lämpiminäkin päivinä yli 18 asteen lämpöä, joka tarvitaan kunnon painonlisäykseen, on

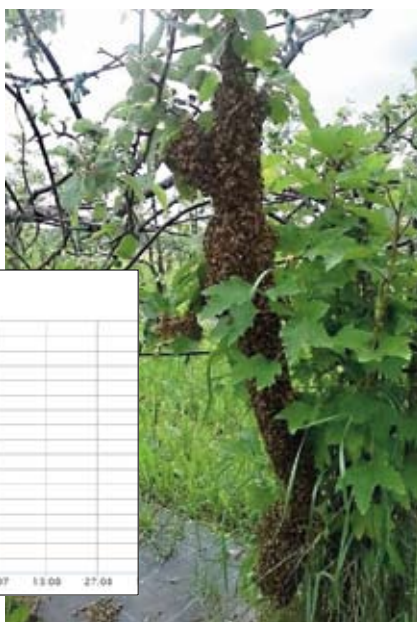
vain muutamina iltapäivän tunteina. Kukkia on, ja kasvustot ovat upeat, mutta mettä ei vain heru tällä sääennusteella. Rypsi on tämän heinäkuun ykkössatokasvi, sillä se mesii viileämmässäkin, mutta huippukiloja ei siitäkään heru näillä säillä. Apilat ja horsma vaativat mesimiseen yli 20 asteen päiviä ja sateetonta, jotta satoa kertyy.

Parveilu edelleen huippuinokasta

Viime vuosi oli kylmän alkukesän vuoksi huippuvuosi pesien parveiluinnossa. Parveiluinto on ollut tänä vuonna lähes samalla tasolla vaikka pesät ovat olleet heikompia. Koska satokausi jäi lyhyeksi, osa pesistä yrittää edelleen parveilla: mehiläiset kuvittelivat, että edessä siintää vielä uusi satojakso.

Kiitokset kaikille, jotka ovat käyneet setvimässä parvivilanteita. Mehiläishoitajien tulee aina auttaa alan ulkopuolisia parviongelmassa. Karaneista parvista ei ole tänä vuonna pitkän aikavälin ongelmia, sillä ne tulevat kuolemaan heikon sadon vuoksi nälkään tulevana talvena.

Parveilujen jäljiltä on paljon pesiä, joissa on pariumattomia emoja. Jos munintaa tai pieniä toukkia ei

Heikki Härkönen

Vaakapesän mittaustulos Luvialta kertoo hyvin kesän satotilanteen.

Parveilu heikentää omalta osaltaan satotulosta.

näy, kannattaa aina siirtää pesään avosikiökakku toisesta pesästä ja seurata, alkaako hätäkennojen rakentaminen. Jos niitä ei näy, pesässä on jonkunlainen emo, yleensä pariutumaton.

Syöttö ainakin jaokkeisiin heti

Monet jaokkeet ja parvista kehittyvät uudet pesät ovat jäämässä heikoiksi, koska satoa ei tule. Parvissa lisäongelmaa tuovat pariutumattomat emot, joiden pariutuminen on viivästellyt kylmien säiden vuoksi. Parhaimmin pikkupesä auttaa eteenpäin syötön aloittaminen jo heinäkuussa. Toivottavasti jo teit niin. Jos et, aloita mahdollisimman pian. Sokeriliuoksen tekeminen itse on helppoa. 60 %:n liuos on hyvä tavoite. Se syntyy sekoittamalla 8 litraa kuumaa vettä ja 12 kiloa sokeria. Vesi laitetaan isoon ämpäriin ja sitten sekoitetaan kepillä tai porakonevispilällä pari kertaa 20 minuutin aikana. Liuos on valmis.

Kylmässä kesässä jotain positiivista: pesät vahvistuvat syksyllä.

Kukinnot ovat nyt 2–3 viikkoa tavalista myöhemmässä. Tämä tarkoittaa sitä, että pesien siitepölyn saanti on turvattu tavallista pidemmälle syksyyn. Jos pesiä ei päästetä syöttöä odotellessa nälkiintymään, sikiöinti pysyy hyvin yllä ja saamme paljon hyviä talvimehiläisiä.

Punkkitilannetta pitää seurata, mutta tärkeintä on torjua ajoissa

Punkkimäärät ovat kehittyneet normaalisti tänä vuonna, eli punkkeja on taas loppukesällä paljon. Tarhaajien tulisi seurata punkkitasoja joko pölysokerikokeella tai verkkopohjan alta, jotta jokaisella on jonkunlainen näppituntuma tilanteesta. Tämä on tärkeää, jotta ylisuuret punkkimäärät löytyvät ajoissa. Ne pesät, jotka ovat näyttäneet punkkeja tai niiden lisäämiä virusoireita (siivettömät mehiläiset, kaljusikiöt), ovat ensimmäisenä vaaravyöhykkeessä.

Elokuun torjunnat pitäisi aloittaa viimeistään elokuun puolivälissä, jotta talvimehiläiset selviävät vähemmällä punkkivaurioilla.

Varmista pesien punkkimäärä verkkopohjan laskentalevyille tippuvien punkkien tai pölysokeritestin avulla.

Verkkopohjatesti tehdään heinäkuun lopulla – elokuun puolivälissä kahden viikon tarkkailujaksona.

Alle 1 punkki/vrk	→	ei tarvetta elokuun torjunnalle
1-15 punkkia/vrk	→	normaalit elokuun torjunnat
>15 punkkia/vrk	→	tehostetut elokuun torjunnat, 2 pitkäaikaiskäsittelyä tai 6 wettex-käsittelyä
0-4 punkkia pölysokerilla	→	normaalit elokuun torjunnat
5 tai useampi pölysokerilla	→	tehostetut torjunnat

Elokuun torjunnat nimensä mukaisesti suoritetaan elokuun aikana, jotta niistä on hyötyä suojaamaan talvimehiläisten kehitystä. Mitä enemmän pesässä on punkkeja sitä aikaisemmin on torjunnat syytä aloittaa.

- Aloita torjunta rauhalliseen pesään, ei heti ravistelun tai voimakkaan häirinnän jälkeen
- Torjunnat on parasta aloittaa illalla, ei kuumalla helteellä
- 2-osastoisten pesien tymol-torjunnassa on tärkeää ruokkia pesiä ennen torjunnan aloittamista
- Kunnollinen haihtuminen vaatii tilaa vähintään 5 - 10 mm geelin ja apidean päällä. Vastavasti tymolin ja wettexin päällä tulee tilaa olla vähintään 3 - 5 mm.

JOS ET SEURAA PUNKKIEN MÄÄRÄÄ VERKKOPOHJAN ALTA, TEE AUTOMAATTISESTI ELOKUUN VARROANTORJUNTA

Pölysokeritestistä on tarkka selostus Mehiläisessä 4/13 sivu 115.

Sivu löytyy myös netistä

<http://www.mehilaishoitajat.fi/hoitotyot/ajankohtaista-mehilaishoidossa-a/>

Ari Seppälä

Kaljusikiöisyys tarkoittaa kennoja, joissa punkkien levittämät virukset ovat tappaneet työläissikiön muodonvaihdon jälkeen. Mehiläiset poistavat kannen jonka alta näkyy "kalju" sikiön pää. Silmät ovat tyypillisesti jo tummentuneet. Mehiläiset poistavat kennokannen ja jonkun ajan kuluttua syövät sikiön pois. Aikuisia mehiläisiä näistä ei tule.

Kaljusikiöisyyttä näyttävät pesät tarvitsevat aikaista ja tehokasta varroatorjuntaa.

ERI VAIHTOEHDOT VARROANTORJUNNASSA ELOKUUSSA

	Muurahaishappogeeli	Muurahaishappopussi	Tymol-tyyny	Pistekäsittelyt muurahaishapolla
Tarvikkeet	muurahaishappogeeli-pakkaus, noin 20 mm korotuskehys	65 % muurahaishappoa, 2 - 3 litran muovipussi, keittiöliina joka imee 1,5 dl (noin 15*15 cm)	Tymol-tyyny	wettex-liinan pala n. 7 - 10 cm * 15 cm, 65 % muurahaishappoa
Torjunta-aika	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen
Torjunnan kesto	1 x kunnes kaikki happo on haihtunut (noin 2 viikkoa)	1 x kesto n. 14 vrk	1 x kesto 3 viikkoa	neljä torjuntakertaa kolmen päivän välein
Annostelu/säädöt	1 -osastoiset 200g 2 - osastoiset 300g geelipaketti	1-osastoiset 120 ml, 2-osastoiset 150 ml	1 -osastoiset 1 tyyny 2 -osastoiset 2 tyynyä	1 -osastoiset 25 ml 2 -osastoiset 40 ml 65 % muurahaishappoa
Lentoaukko	15 cm ²	15 cm ²	15 cm ²	15 cm ²
Torjunnan toteutus	Aseta pussi pesän takaosaan, keskelle kehälis-tojen päälle. Tee pussiin tasaisin välein 4 viiltoa veitsellä Aseta korotuskehys	Happo annostellaan pussin sisällä olevaan liinaan. Liina asetetaan kehien päälle ja vedetään noin 30 mm ulos pussista. Lämpimällä hieman vähemmän, kylmällä hieman enemmän. Haihtumista seurataan vaa'an kanssa. Tavoitteena yksiosastoisissa 10 - 12 g/vrk. Kaksiosastoisissa 12 - 15 g/vrk	Tymol-tyyny asetetaan yhtenä kappaleena ylimmäisen osaston kehälis-tojen päälle keskelle pesän takaosaan	Muurahaishappo imeytetään wettex-liinaan (esim. yksiosastoisille 10 liinaa minigrip pussiin + 250 ml happoa) Liina nostetaan esim. grillipihdeillä pussista pesän päälle

Karhut aktiivisia: ennätysvuosi tuhojen suhteen

Karhuvahinkokartta päivittyy netissä sitä mukaa, kun ilmoituksia tulee. Marjasato on myöhässä, joten painetta tarhoille on ollut pitkään heinäkuulle.

Kun oman tarhan lähialueelle asettuu vakiokarhuja, on aika suojata tarhat. Asutuksen läheisyys ei enää nykyään ole kummoinen taie pesien säästymiselle. Omasta pihastani karhu murskasi viime viikolla kolmisenkymmentä parituspesää yöpalakseen. Ensimmäinen kerta, vaikka pesiä on ollut pihassa 25 vuoden ajan. Sähköaitojen rakentamisen jälkeen tilanne on rauhoittunut. Karhu kävi vain ottamassa riistakameraan selfien aidan takaa. Ilme oli hämmentynyt ja ehkä hieman katkera.

Ari Seppälä

Mitä teet, kun karhu on käynyt tarhalla

- Dokumentoi tapahtuma, ja ilmoita sekä tapahtumakunnan maaseutuasiamiehelle että paikalliselle petovastaavalle.** Maaseutuasiamiehen pitää nähdä vahinko, jotta voit saada korvausta. Jos virkamiehiä ei saa tarhoille kohtuullisessa ajassa, ota valokuvia vahingosta ennen kuin kasaat pesät pois. Säästä kaikki selvät merkit karhuista. Kynnenjäljet kakuissa ja osastoissa ja tassunjäljet maassa. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että ulkopuoliset voivat varmistaa, että asialla on todella ollut karhu.
- Ilmoita vahingosta myös SML:ään**
www.mehilaishoitajat.fi/karhut/vahinkoilmoitus
- Jos karhutuhot ovat toistuvia tai riskit ilmeisiä, aita tarha sähköaidalla. Hyvät ohjeet aidan tekemiseen löytyvät www.mehilaishoitajat.fi/karhut
- Jos vahingot ovat toistuvia ja alueella on paljon mehiläisiä, hae poikkeuslupaa vahinkokarhun poistamiseen.

Karhuongelmissa voit ottaa myös yhteyttä Ari Seppälään. ari.seppala@hunaja.net 040-73 000 15